

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

4. september 2025

Kommissionens forslag til en forordning af Europa-Parlamentet og Rådet om oprettelsen af Den Europæiske Konkurrenceevnefond, herunder de specifikke programmer for forsvarsforskning og innovationsaktiviteter, som ophæver Forordning (EU) 2021/52, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, EU 2021/783, ophæver bestemmelser i forordning (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 og ændrer forordningen om det europæiske forsvarsindustriprogram (under forhandling i Rådet).

KOM(2025) 555

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 16. juli 2025 præsenteret et forslag til en forordning, der opretter Den Europæiske Konkurrenceevnefond samt ophæver en række tidligere forordninger om støtteprogrammer under EU's budget.

Formålet med forslaget er at styrke EU's konkurrenceevne og formåen på centrale teknologiske og strategiske områder. Det skal ske ved at samle og forenkle forskellige støtte- og investeringsordninger i én fælles fond med et samlet budget på 234,3 mia. euro (løbende priser), svarende til 1.755 mia. kr., i 2028–2034. Fonden skal gøre det nemmere at støtte virksomheder og forskningsinstitutioner gennem hele innovationsprocessen, tiltrække flere private investeringer og mindske EU's afhængighed af teknologier fra tredjelande.

Forslaget vurderes at indebære statsfinansielle merudgifter via en forøgelse af det danske bidrag til EU-budgettet. Samtidig ventes forslaget at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Regeringen er overordnet positiv over for forslaget, som er et væsentligt bidrag til at styrke EU's konkurrenceevne og evner inden for strategiske områder, herunder særligt mhp. at øge europæisk forsvarsparathed. Det er vigtigt for regeringen, at fonden målrettes mobilisering af private investeringer i strategiske teknologier, gør brug af excellence-princippet i projektudvælgelse samt simplificerer adgangen til EU-støtte via et samlet regelsæt, én samlet portal og strømlinede, proportionelle administrative procedurer.

2. Baggrund

I lyset af den stigende globale konkurrence og den forandrende geopolitiske situation er der kommet øget fokus på, hvordan man forbedrer EU's konkurrenceevne. Den tidligere italienske premierminister Enrico Letta offentliggjorde den 16. april 2024 en højniveaurapport, hvor han fremsatte en række anbefalinger til styrkelse af det indre marked. Dertil præsenterede den tidligere italienske premierminister og tidligere formand for Den Europæiske Centralbank, Mario Draghi, den 9. september 2024 en rapport om fremtiden for EU's konkurrenceevne.

Draghi-rapporten påpegede, at EU bør forbedre sin konkurrenceevne gennem 1) lukke innovationsgab mellem EU og USA; 2) skabe bedre sammenhæng mellem konkurrenceevne og den grønne omstilling; 3) reducere EU's kritiske afhængigheder. De tre indsatsområder bør understøttes af en betydelig forøgelse af både offentlige og private investeringer i strategiske sektorer, ligesom der er behov for at nedbringe administrative byrder og generelt styrke forvaltningen i EU. Mange af de anbefalinger er siden blevet indarbejdet i Kommissionens meddelelse af 29. januar 2025 om et Konkurrenceevnekompas for Den Europæiske Union, der fastlægger Kommissionens strategi for forbedring af konkurrenceevnen i de kommende fem år.

Den 11. februar 2025 præsenterede Kommissionen sin meddelelse om vejen til den næste flerårige finansielle ramme (MFF) med fokus på bedre at understøtte Unionens politiske prioriteter som bæredygtig velstand, teknologisk suverænitet, forsvar og sikkerhed, social og territorial samhørighed samt gøre EU til det første klimaneutrale kontinent. Meddelelsen lægger vægt på nødvendigheden af et reformeret og styrket EU-budget, der kan møde udfordringer som stigende sikkerhedstrusler, geografiske og økonomiske forandringer samt behovet for langsigtede investeringer i teknologi, industriel resiliens, forsvar og grøn omstilling.

Forslaget til en Europæisk Konkurrenceevnefond er fremsat som del af Kommissionens første pakke om den kommende MFF, hvor den udgør én af de tre søjler under MFF-forslaget (øvrige søjler er Forslaget til Nationale og Regionale Partnerskaber og Global Europe).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 43(2), 168(5), 172, 173(3), 175, 182(4), 183, 188, 189(2), 192(1), 194(2), 212(2) og 322(1) i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF-artikel 294 med Europa-Parlamentet som medlovgiver. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Der tages dog forbehold for, at visse elementer i forslaget indgår i det centrale spor for forhandlingerne af den kommende flerårige finansielle ramme for 2028–2034, hvor der træffes beslutning ved enstemmighed i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag om en europæisk konkurrenceevnefond er at skabe en samlet og forbedret investeringskapacitet for at styrke EU's konkurrenceevne inden for strategiske sektorer og teknologier.

Det foreslås at helt eller delvist samle 14 programmer, der har eksisteret under MFF'en for 2021–2027 (Horisont Europa, EU Innovation Fonden, Digital Europe Programmet, CEF Digital, den Europæiske Forsvarsfond, ASAP, EDIRPA, EDIP, EU4Health, det Europæiske Rumprogram, IRIS, InvestEU, Indre Markedsprogrammet og LIFE) til ét samlet program med fælles processer og retningslinjer samt adgang til samme finansielle instrumenter. Der er lagt op til et budget for konkurrenceevnefonden på 234,3 mia. euro, svarende til 1.755 mia. kr., i perioden 2028–2034.

Målet er, at EU-støtten gennem fonden skal bidrage til den overordnede konkurrenceevne; maksimere udbyttet af EU-støtten inden for grøn, teknologisk og miljømæssig udvikling; reducere EU's strategiske afhængigheder og styrke EU's økonomiske sikkerhed; adressere markedsfejl og fremme integrationen af EU's kapitalmarkeder; koble innovations- og industripolitikken bedre sammen; styrke SMV'er og midcap-virksomheder; adressere manglen på færdigheder inden for strategiske teknologier; forbedre integrationen af det indre marked; og sikre en retfærdig grøn og digital omstilling.

Forslaget er struktureret om fire policy-vinduer:

1. Grøn omstilling og industriel dekarbonisering.
2. Sundhed, bioteknologi, landbrug og bioøkonomi.
3. Digitalt lederskab.
4. Modstandsdygtighed og sikkerhed, forsvarsindustri og rum.

Foruden de tværgående målsætninger nævnt oven for fastsættes der en række mål for de enkelte vinduer.

Policy-vinduet for grøn omstilling og industriel dekarbonisering fokuserer på at støtte den grønne omstilling og nedbringelse af CO₂-udledning i EU. Indsatsen retter sig mod udvikling og implementering af rene teknologier, øget ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og opbygning af bæredygtige og klimavenlige værdikæder for fødevarer, landbrug og forbedret klima- og vandresiliens og skovbrug. Initiativer omfatter alt fra energi-effektivisering, intelligente infrastrukturer, produktion og introduktion af bæredygtige brændstoffer og produkter til støtte for innovation, opgradering af industrier og kompetenceudvikling.

Vinduet for sundhed, bioteknologi, landbrug og bioøkonomi prioriterer innovation og konkurrenceevne i sundhed, bioteknologi, landbrug, fiskeri,

akvakultur og bioøkonomi ved at styrke Europas evne til at forebygge og håndtere sundhedstrusler, fremme udvikling og adgang til nye bioteknologiske løsninger og sikre en bæredygtig, konkurrencedygtig fødevarerproduktion. Vinduet støtter også styrkelse af værdikæder inden for bioøkonomien, innovation, samt adgang til finansiering for SMV'er og start-ups.

Policy-vinduet for digitalt lederskab skal fremme EU's digitale førerposition gennem investeringer i kritiske teknologier som kunstig intelligens, højtydende databehandling (supercomputere), halvledere og cybersikkerhed og kritisk infrastruktur. Der arbejdes for at sikre teknologisk suverænitæt, styrke den digitale infrastruktur, kompetencer og interoperabilitet, samt understøtte digital innovation i erhverv og offentlig sektor.

Det fjerde policy-vindue om modstandsdygtighed, sikkerhed, forsvarsindustri og rum lægger vægt på at øge Europas modstandsdygtighed, sikkerhed og autonomi gennem styrket forsvarsindustri, råvarerforsyning, civil sikkerhedsindustri og rumteknologi. Fokus er på at udvikle fælleseuropæiske forsvarsprojekter, sikre råstoffsforsyningskæder, fremme teknologisk føring, beskytte vitale samfundsfunktioner samt fortsætte og videreudvikle EU's rumbaserede tjenester. Indsatsen omfatter både civile og militære aspekter samt synergier mellem forsvar og rumfart.

Fonden skal udmøntes i konkurrenceudsatte opslags- og udbudsrunder, som fastsættes i arbejdsprogrammer for hvert policy-vindue. Arbejdsprogrammerne fastsætter tiltag og budget for det givne år samt en række krav for projekterne for, at de kan være tilskudsberettigede. Kommissionen fastsætter de enkelte arbejdsprogrammer i gennemførselsretsakter. Kommissionen rådgives af et "strategisk interessentudvalg", bestående af medlemmer udpeget af Kommissionen, om den generelle implementering af konkurrenceevnefonden.

Foruden støttetiltagene i de enkelte arbejdsprogrammer oprettes der også et horisontalt instrument under navnet ECF InvestEU-instrument. ECF InvestEU-instrumentet kan udmønte bl.a. lån, garantier og kapitalmarkedsinstrumenter mv. i samarbejde med implementeringspartnere, herunder Den Europæiske Investeringsbank (EIB). Der foreslås oprettet en rådgivningskomité bestående af repræsentanter fra implementeringspartnere og medlemslande, der rådgiver om strategisk og operationel retning for brug af de finansielle instrumenter. De enkelte investeringer vil blive evalueret af et uafhængigt investeringsudvalg.

Kommissionen foreslår, at governance-strukturen for konkurrenceevnefonden skal ensrettes med det kommende 10. rammeprogram for forskning (Horisont Europa), der blev fremsat samtidig med forslaget til konkurrenceevnefonden.

Kommissionen foreslår endvidere at, der i konkurrenceevnefonden er mulighed for at fastsætte EU-præference i udbudsrunderne mhp. at målrette støtte til udvikling, produktion og anvendelse af strategiske teknologier og sektorer inden for EU, herunder gennem betingelser om lokal produktion og kontrol.

Derudover muliggør forslaget ”målrettede handlinger”, hvor der kan dispenseres for en række krav og betingelser for indretningen af udbudsrunder og udbetalingen af støtte for at kunne støtte projekter, som Kommissionen mener er af særlig offentlig interesse eller med akut tidshorisont.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at handling for at fremme EU's konkurrenceevne bedst varetages på EU-niveau for at skabe rette skala og effekt på den mest omkostningseffektive måde.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og vurderer derfor at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forordningen er umiddelbart anvendelig i alle medlemsstater, og der er ikke et behov for ændring, ophævelse eller vedtagelse af ny dansk ret.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget udgør en del af den flerårige finansielle ramme for 2028-2034. Kommissionen har foreslået et udgiftsniveau til Den Europæiske Konkurrenceevnefond på 234,3 mia. euro. Danmark finansierer ca. 2 pct. af det samlede EU-budget, hvorfor den danske andel udgør ca. 35 mia. kr. i perioden 2028-2034. Udgiftsniveauet fastsættes som led i de centrale MFF-forhandlinger. MFF-forslagets konsekvenser for det danske EU-bidrag er nærmere beskrevet i Finansministeriets notater herom.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter, som følger af EU-retsakter, afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser gennem strategisk forskning, øget innovation, udvikling af færdig-

heder, investeringer, øget forsvarsparathed, styrket produktivitet, beskæftigelse m.fl. Effekten vil afhænge af graden af dansk hjemtag af fondsmidlerne. Kommissionen har vurderet, at oprettelsen af fonden vil bidrage positivt til EU's BNP og eksport og vil give en højere effekt af de afsatte midler sammenlignet med en situation, hvor den nuværende struktur blev fastholdt.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at give positive erhvervsøkonomiske konsekvenser ved, at støttemodtagere får lettere adgang til finansiering.

Dertil forventes en positiv effekt for ansøgere af EU-midler ved, at der bruges mindre tid på ansøgnings-, afrapporterings- og kontrolprocedurer end i den nuværende programperiode. Kommissionen estimerer besparelserne til at være mellem 33.500–215.000 kr. pr. ansøgning, hvilket Kommissionen vurderer at være en omkostningsreduktion på 10 pct. i forhold til status quo.

Kommissionen vurderer, at forslaget vil kunne give mindre omstillingsomkostninger i virksomheder og institutioner, som tidligere aktivt har søgt EU-finansiering, men dette vurderes at være af marginal karakter.

Øvrige konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Beskyttelsesniveauet kan dog påvirkes alt efter det danske hjemtagsniveau inden for miljø-, natur- og klimaindsatser under policy-vindue I.

8. Høring

Forslaget blev sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 21. juli 2025 med frist den 14. august 2025.

Der er modtaget følgende høringssvar:

Danmarks Apotekerforening

Danmarks Apotekerforening har forståelse for behovet for at styrke den europæiske konkurrenceevne, men finder, at det er bekymrende, at sundhedsområdet i forslaget tænkes så tydeligt ind i et initiativ til fordel for konkurrenceevnen, da det kan give indtryk af, at sundhed kun er et anliggende for industrien og ikke et anliggende af offentlig interesse. Forslaget risikerer at udvande fokus på folkesundhed.

Apotekerforeningen bemærker endvidere, at EU4Health-budgettet blev reduceret under midtvejsrevisionen af det nuværende budget for at omfordele EU-ressourcer, og denne ændring kan risikere at forværre situationen.

Dansk Erhverv

Dansk Erhverv støtter Kommissionens forslag om en Europæisk Konkurrenceevnefond (EKF), der samler 14 programmer og skaber mere målrettet investering i strategiske teknologier og sektorer. Fonden bør bidrage til at styrke Europas konkurrenceevne og suverænitet – særligt inden for forsvar, digitalisering, grøn omstilling, life science og transport. Derfor glæder det Dansk Erhverv at se, at der er sat en strategisk retning med de fire 'policy windows', der reflekterer EU's centrale politiske prioriteter. Dansk Erhverv anbefaler, at mindst 25 % af EU's budget øremærkes teknologi og digitalisering på tværs af alle sektorer. AI og kvanteteknologi bør prioriteres som særskilte indsatsområder. EKF-midler skal være let tilgængelige med minimal administration og kommercielt attraktive finansieringsmodeller, der kan inspirere samfinansiering gennem fx kredit- eller rabatmodeller.

Dansk Industri

DI fremhæver EU-Kommissionens forslag til en Europæisk Konkurrenceevnefond (ECF) som et positivt skridt mod styrkelsen af europæisk konkurrencekraft. DI understreger vigtigheden af som minimum at fastholde det foreslåede finansieringsniveau på 409,3 mia. euro samt prioritere strategiske sektorer som grøn omstilling, digitalisering, sundhed og bioøkonomi samt forsvar. DI betoner behovet for, at den endelige aftale om ECF sikrer mærkbare reduktioner af administrative byrder og lettere adgang til EU-midler for virksomhederne – ikke mindst for små og mellemstore virksomheder. DI opfordrer til forsigtighed vedrørende EU-præference, da det har potentiale til at påføre virksomhederne øgede administrative byrder, gøre processen mere kompleks, og være vanskelig at implementere. DI stiller sig kritiske overfor EU's finansieringsforslag med en ny skat på virksomheder (CORE), der vil have negative konsekvenser for EU's konkurrencekraft.

Dansk Metal

Dansk Metal støtter ECF's ambition om at styrke europæisk konkurrenceevne og gøre Europa til et produktionskontinent. Fonden skal være enkel at søge og kunne støtte hele værdikæden – fra forskning og udvikling til opskalering og produktion. Der skal indføres værnsregler mod national modregning, så EU-støtte ikke fører til lavere nationale investeringer i forskning og innovation.

Sociale konditionaliteter bør være en forudsætning for støtte – herunder overholdelse af overenskomster og arbejdstagerrettigheder samt udelukkelse af virksomheder, der ikke lever op til sociale standarder.

Efter- og videreuddannelse (reskilling og opskilling) skal ske i respekt for kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne og med inddragelse af arbejdsmarkedets parter. Denne del er særligt vigtigt efter, at Kommissionen foreslår til ny MFF nedlægger globaliseringsfonden som selvstændig fond.

Fonden bør sammentænkes med EU's øvrige politikker – særligt handels-, udenrigs- og udviklingspolitik – så de samlet bidrager til at styrke europæisk industri og forsyningssikkerhed.

Dansk Standard

Standarder er et vigtigt værktøj til at bygge bro mellem forskning, innovation og markedet, derfor er det vigtigt at standardisering tænkes ind i støtte til de sektorer, der er omfattet af ECF. Det kan være i form af uddannelse og støtte til europæiske eksperter, der bidrager til internationale standarder indenfor det digitale, det grønne, produktion m.v.

Forbedret koordinering mellem forskning, innovation og standardisering vil være afgørende for at styrke Europas konkurrenceevne og sikre, at forskningsinvesteringerne får reel samfundsmæssig effekt. Standardisering kan spille en central rolle i at bygge bro over "innovationskløften" ved at støtte tidlig optagelse og markedsdannelse. For at styrke europæisk konkurrenceevne bør ECF, FP10 og andre EU-programmer systematisk integrere standardisering og sikre europæisk deltagelse i udvikling af standarder.

Fagbevægelsens Hovedorganisation

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) mener, at en styrket konkurrenceevne for EU skal hvile på fire grundelementer: investering i mennesker, stærke innovationsøkosystemer, sociale standarder og dialog samt enkle og hurtige procedurer.

Kompetenceindsatsen skal omfatte alle sektorer med omstillingsbehov – ikke kun strategiske sektorer – og understøtte en EU Skills Guarantee med ret til efter- og videreuddannelse for arbejdstagere i omstillingsramte brancher. Investeringer bør ske gennem partnerskaber mellem virksomheder, fagbevægelsen og uddannelsesinstitutioner og sikre livslang læring og gode arbejdsforhold.

Der bør indføres sociale konditionaliteter som betingelse for støtte, herunder krav om overenskomster, arbejdstagerrettigheder, et sikkert og sundt arbejdsmiljø og udelukkelse af virksomheder, der modarbejder faglig organisering. ECF's governance skal give arbejdsmarkedets parter reel indflydelse, samtidig med at nationale investeringer må ikke erstattes af EU-midler.

Finans Danmark

Finans Danmark støtter Kommissionens forslag om at etablere Den Europæiske Konkurrenceevnefond (ECF).

Initiativet adresserer på effektiv vis de udfordringer, EU står overfor i forhold til innovation, strategisk autonomi og industriel kapacitet.

Ved at samle 14 eksisterende programmer i én integreret fond skabes der en mere fokuseret, fleksibel og slagkraftig investeringsramme, som kan styrke Europas globale position.

Vi ser særligt positivt på fondens brede anvendelsesområde – fra digitalisering og grøn omstilling til forsvar og sundhed – samt dens fokus på SMV'er, startups og forskningsinstitutioner. Forenklingen af regler og fordelingskriterier vil gøre det lettere for aktører at navigere i EU's finansieringslandskab og dermed fremme innovation og vækst.

ECF er et vigtigt skridt mod et mere konkurrencedygtigt, resilient og bæredygtigt Europa.

Green Power Denmark

Implementeringen af EU's konkurrencefond skal være enkel, effektiv og uden komplekse regler for at sikre, at den får den ønskede effekt. Det er afgørende, at EU Kommissionen laver en gennemskelig og simpel ramme for, hvordan man i praksis får adgang til midlerne, så bureaukratiet ikke spænder ben for målet med Konkurrencefonden. Det er altafgørende, hvis man skal understøtte den europæiske industri for vedvarende energi, at midlerne udmøntes i reelle projekter og ikke bliver låst i en fond pga. administrative byrder.

Green Power Denmark finder det vigtigt, at der gives forrang og prioritet til projekter, der fremmer udbygningen og integreringen af vedvarende energi, herunder gennem direkte elektrificering ved Power-to-X i henhold til REPowerEU og RED III.

GTS-foreningen

GTS hilser Kommissionens forslag om en Europæisk Konkurrenceevnefond på 450 mia. euro velkommen og bakker op om ambitionen om mere enkle ansøgnings-processer for virksomheder og innovationsaktører. Vi er især glade for budgetløftet til Horizon Europe og Søjle II og for den øgede anerkendelse af forsknings- og teknologi-infrastrukturer. GTS-foreningen påpeger dog, at forenkling hidtil primært har tilgodeset SMV'er, mens de administrative byrder for RTO'er og universiteter er blevet øget. RTO'er,

herunder GTS-institutterne, har en central rolle som brobyggere for virksomhedsdeltagelse og operatører på tværs af EU's funding-instrumenter. For fondens succes er det essentielt, at rammer og vilkår sikrer økonomisk og administrativ bæredygtighed for disse aktører. Vi anbefaler derfor, at de nuværende Horizon Europe-vilkår fastholdes – og gerne forbedres.

Ingeniørforeningen IDA

IDA støtter etableringen af ECF for at fremme europæisk teknologiudvikling, da der er akut behov for EU-investeringer, især i nye teknologier. ECF bør ikke blot supplere eksisterende EU-programmer, men forenkle og øge investeringerne markant. Fondens brede fokus kræver et stort budget – det nuværende kommissionsforslag vurderes som for lavt. Positivt med fokus på forenkling, fastholdelse af et selvstændigt Horizon Europe fremover, sammentænke de civile og forsvarsmæssige programmer i fonden m.m. Men den europæiske succes afhænger også af STEM-kompetencer, og der peger regeringens seneste reform af kandidatuddannelserne i den forkerte retning.

Landbrug og Fødevarer

Forslaget om etablering af en europæisk konkurrenceevnefond er en del af en samlet pakke af forslag fra EU-Kommissionen, der blev fremlagt den 16. juli sammen med forslaget til EU's budget for perioden 2028-34 (MFF-forslaget).

MFF-forslaget nedlægger de to selvstændige fonde, der gennem en årrække har været grundlaget for EU's landbrugspolitik (EAGF og EAFRD) og i stedet får landbrugspolitikken en kraftigt reduceret budgetlinje i den nye fond for økonomisk, social og territorial samhørighed, landbrug, landdistriktudvikling, fiskeri, sikkerhed m.v.

Landbrug & Fødevarer opfordrer i den sammenhæng kraftigt til, at budgettet for EU's landbrugspolitik (CAP'en) ikke reduceres, og at CAP'en fortsat udgøres af to selvstændige fonde.

Dette skal ses i lyset at det er væsentligt at sikre, fortsat lige konkurrencevilkår for landbruget på tværs af medlemslandene, og at der er et stort behov for sikring af både fødevareforsyningssikkerhed og grøn omstilling af europæisk landbrug.

I forbindelse med reduktionen af landbrugsbudgettet har EU-Kommissionen indikeret, at der skal sikres synergi mellem landbrugspolitikken og andre EU-fonde, herunder peges der særligt på den europæiske konkurrenceevnefond. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at den danske regering arbejder for, at der i fonden øremærkes et minimumsbeløb, som skal anvendes til grøn omstilling af landbrugssektoren.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Øvrige medlemslande har generelt udtrykt støtte til forslagens forenklingstanker. Der ventes imidlertid divergerende holdninger til de generelle målsætninger samt policy-vinduernes specifikke målsætninger. Dertil forventes det også, at forslagens konsolidering af 14 eksisterende programmer til ét overordnet program kan skabe skepsis i visse lande i forhold til fremtidig støtte til nationale prioriteter og styrkepositioner. Medlemsstaterne ventes desuden at være delt i to. Udmøntningen af midlerne, hvor visse medlemsstater på den ene side ønsker at prioritere brugen af udbudsrunder efter excellence-princippet, mens andre medlemslande på den anden side ønsker øget fokus på geografisk balance i udmøntningen. Endelig ventes flere medlemsstater at understrege behovet for fleksibilitet til at flytte midler mellem de politiske fokusområder.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens forslag til en europæisk konkurrenceevnefond, som er et væsentligt tiltag til at styrke EU's konkurrenceevne og kapaciteter inden for prioriterede områder, såsom forsvarsindustri og -parathed.

Det er vigtigt for regeringen, at konkurrenceevnefonden bidrager til strategisk og målrettet anvendelse af EU-midler, der understøtter EU's hovedprioriteter, dvs. forsvar og sikkerhed, bæredygtighed og grøn omstilling og øget digitalisering i Europa.

Regeringen støtter Kommissionens målsætninger om at have færre, men større og mere fleksible investeringsprogrammer, der kan målrettes EU's politiske prioriteter og som har fokus på hele værdikæden, herunder også på udrulning og opskalering.

Regeringen finder, at EU-midler i højere grad udmøntes via budgetgarantier for derved at mobilisere private investeringer, herunder gennem mekanismer som ECF InvestEU. Der bør fokuseres på, at hensættelser faktisk bliver brugt til at øge private investeringer ved, at risikoen for private investorer nedbringes.

Ligeledes er det vigtigt for regeringen, at EU's støtteprogrammer udmøntes med en stor grad af autonomi i valget af løsninger på de politisk definerede problemer i konkurrenceudsatte udbudsrunder og understøtter et regelbaseret indre marked. En konkurrencebaseret udmøntning af offentlige midler tilskynder støtteansøgere til at udforme de bedst mulige projekter for at opnå støtte og derved bidrage til de bedst mulige resultater og bidrage med størst mulige europæisk merværdi.

Det er også vigtigt for regeringen, at adgang og vejledning om EU-støtte-muligheder forenkles markant, bl.a. ved at etablere en enkel indgang, et fælles regelsæt, og et administrativt let og tilgængeligt set up for virksomheder og myndigheder mv.

Det er vigtigt for regeringen, at mindske de administrative byrder for virksomheder mv. forbundet med ansøgning, udbetaling, afrapportering og kontrol.

Det er centralt for regeringen, at der arbejdes for sammenhæng og samspil mellem konkurrenceevnefonden og Horisont Europa til gavn for ansøgere. Dette med henblik på at understøtte en smidig investeringsrejse fra grundforskning, innovation, markedsføring, opskalering og storskala produktion.

Regeringen ønsker en tydeligere prioritering af målsætninger inden for de fire policy-vinduer for at styrke EU's konkurrenceevne, innovation og evner inden for strategiske områder. Regeringen er særlig opmærksom på, at konkurrenceevnefonden understøtter en omkostningseffektiv og hastig europæisk oprustning, og dermed en øget forsvarsparathed på tværs af medlemsstaterne.

Regeringen finder det centralt, at forhandlingerne om forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's kommende flerårige finansielle ramme for 2028-2034.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.